

„afschudden van het stof, in de steden die hen niet ontvingen, tot eene getuigenis tegen hen”. Wel verre van eene dwingende hiërarchie in te voeren, zegt Hij dat het onder zijne discipelen „niet zal zijn, als onder de oversten der volken die heerschappij voeren over hen”. En dit zegt Hij, ofschoon zeer wel wetende „welke vreeselijke vervolgingen zullen komen, en dat zij zullen worden overgeleverd in de synagogen en in de gevangenissen en getrokken voor koningen en stadhouders om zijns naam wil. Dit alles zal hun overkomen tot eene getuigenis”.

En op welke wijze hebben nu deze getuigen hunnen last volbracht?

Zij hebben den Christus beleden, zoowel voor koningen en priesters als voor het volk. Nimmer hebben zij, gelijk uit de boeken des Nieuwen Testaments blijkt, op andere hulp van de overheid aanspraak gemaakt, dan op die om, evenals elk ander, tegen onrecht te worden beschermd. Ook hebben zij niet eenige met dwingende macht bekleede hiërarchie ingesteld. Zij geven wel verordeningen en wetten die bindend zijn voor de gemeenten, maar geen scherper middel tot handhaving van reinheid in leer en leven kennen zij, dan dat van afsnijding van de gemeente. Nooit doen zij, wanneer zij voor hunne rechters gebracht worden, een beroep op de eischen des gewetens, op den aard van den godsdienst of op de natuurlijke vrijheid om God naar eigen inzicht te dienen, maar bepalen zich tot het openlijk en voor heel de wereld belijden, dat Jezus is de Zone Gods, getuigende dat God Christus heeft opgewekt uit de dooden.

Even als vijftien eeuwen vroeger Mozes de macht van Jehovah tegenover die van den Egyptischen koning en diens priesteren gesteld had, zoo verklaarden ook deze Christenen, dat Jezus was de Zoon Gods, voor Wien alle knie en alle aardsche macht zich te buigen heeft, en buiten Wien er geen God is. Het was dáárover, dat de strijd liep met de heidensche overheden. Niets eischten deze dan verloochening van het koningschap van Jezus; niets dan eene kniebuiging voor den keizer. Maar juist dat was het, wat de Christenen niet doen konden; want de Christus dien zij beleden was geen droombeeld, was geen postulaat der filosofie, maar de hoogste zelfopenbaring van een God, die eeuwen lang door wonderen en teekenen zijn eigenlijk